

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол №2 від 15.05.2026 р.

Голова приймальної комісії ХДАК,
Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
(МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА) ТА ФАХОВИЙ ІСПИТ)**

для здобуття ступеня **магістра**

для вступників на основі здобутого раніше ступеня бакалавра або
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК6 та НРК7)

Спеціальність: **В6 Перформативні мистецтва**

Спеціалізація: **В6.03 Хореографічне мистецтво**

Освітня програма: **Хореографія**

На навчання за спеціальністю за спеціальністю В6 «Перформативні мистецтва», спеціалізація **В6.03 «Хореографічне мистецтво»**, освітня програма **«Хореографія»** для здобуття ступеня магістра до Харківської державної академії культури (далі - ХДАК) приймаються особи, які здобули освітній ступінь бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

Відповідно до пункту 6 розділу 1 Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 374/45/45768, конкурсний відбір іноземців для здобуття вищої освіти (крім осіб, які приймаються на навчання для здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України) проводиться за результатами вступного іспиту для іноземців з урахуванням специфіки освітньої програми (спеціальності), на яку здійснюється прийом.

Під час вступних випробувань вступник повинен дотримуватися норм чинного Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Вступний іспит для іноземців проводиться очно та/або дистанційно і складається з:

- фахового іспиту;
- мови навчання (української).

Вступники, які отримали на випробуванні незадовільну оцінку (**нижче 100 балів**), до участі в конкурсному відборі щодо зарахування на денну чи заочну форми здобуття освіти **не допускаються**.

Для організації дистанційного набору іноземців на навчання для здобуття вищої освіти ХДАК проводить ідентифікацію особи та вступний іспит для іноземців у дистанційному форматі із забезпеченням їх відеозапису (в тому числі з екрану пристрою вступника). Відеозапис вступного випробування зберігається після проведення вступного іспиту для іноземців протягом п'яти років у ХДАК, а посилання на цей запис вноситься до Єдиної бази.

ЧАСТИНА 1. ФАХОВИЙ ІСПИТ

Фаховий іспит - форма оцінювання в ХДАК, що передбачає оцінювання підготовленості вступника щодо здобутих раніше компетентностей та результатів навчання, необхідних для опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти. Фаховий іспит проводиться з метою виявлення кращих вступників серед бажаючих продовжити навчання за ступенем магістра та отримати необхідні знання для подальшої творчої та наукової діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники повинні мати необхідний рівень професійної майстерності, володіти знаннями, уміннями та навичками з основних спеціальних дисциплін: «Народно-сценічний танець», «Український народний танець», «Класичний танець», «Сучасний танець»; «Бальний танець», «Історичний бальний танець» та «Мистецтво балетмейстера»; виявляти обізнаність у галузі історії хореографічного мистецтва, оперувати професійною термінологією.

Під час фахового іспиту вступник повинен виявити

Знання:

- основних етапів еволюції хореографічного мистецтва;
- теорії та практики хореографічного мистецтва;
- творчого спадку видатних хореографів та виконавців минулого і сучасності;
- категоріального апарату хореографії;
- української мови (для вступу на англomовну форму навчання - англійської мови).

Уміння:

- аналізувати процес розвитку хореографічного мистецтва;
- характеризувати творчу діяльність видатних хореографів та виконавців минулого, їх вплив на розвиток українського та світового танцювального мистецтва;
- визначати взаємозв'язок та взаємовплив різних хореографічних напрямів в сучасному танцювальному мистецтві;
- висловлювати власні думки з питань культурного та мистецького життя України і світу;
- виявляти та аналізувати проблемні явища в хореографічному мистецтві;
- створювати хореографічний номер.

Наявність навичок:

- аналізу хореографічних творів балетмейстерів минулого і сучасного;
- аналізу відомих вистав класичної спадщини та вистав сучасного світового балетного театру;
- аналізу робіт видатних хореографів з народно-сценічного та зокрема українського танців як минулого, так і сучасності;
- визначення основних особливостей творчої діяльності відомих хореографів та їх впливу на розвиток українського та світового мистецтва танцю;
- створення та виконання хореографічного твору.

Фаховий іспит базується на вимогах, відповідних ступеню бакалавра зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва (спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво) і складається з двох частин: практичної та колоквіуму, що охоплює сферу хореології, етнохореології, теорії та практики хореографічного мистецтва. Завдання практичної частини – створення та демонстрація хореографічного етюд, який вступник готує на основі запропонованого комісією музичного матеріалу під час складання іспиту та демонструє його предметній комісії в режимі реального часу. Запропонований комісією музичний матеріал для створення хореографічного етюд повинен відповідати виду хореографічного мистецтва, яким володіє абітурієнт. Під час виконання практичного завдання комісія оцінює рівень виконавської майстерності вступника, а також його балетмейстерські здібності. Тривалість хореографічного етюд повинна сягати до 1 хвилини.

Колоквіум передбачає перевірку теоретичних знань вступників. Предметна комісія задає абітурієнту два питання, що стосуються тем окреслених в цій програмі:

- специфіка балетмейстерської діяльності;
- історія та сучасність народно-сценічного танцю;
- історія, теорія та методика класичного танцю;
- історія, теорія та методика сучасного танцю;
- історія, теорія та методика бального танцю;
- особливості діяльності видатних колективів, балетмейстерів, окремих виконавців минулого та сучасності;
- управління в системі хореографії;
- особливості системи хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: хореографічний етюд – максимум 75 балів; колоквиум – максимум 25 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників **Структура оцінки за виконання практичного завдання**

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні данні	1-15
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-20
3.	Методика виконання рухів та комбінацій	1-20
4.	Відповідність створеного хореографічного етюду вимогам хореографічного мистецтва	1-20
Максимальна кількість балів		75

Структура оцінки колоквиуму **«ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»**

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-10
2.	Знання теорії хореографічного мистецтва	1-15
Максимальна кількість балів		25

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ **за спеціальністю В6 «Перформативні мистецтва»,** **спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво**

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання практичне завдання			
Високий	Продемонстрований хореографічний етюд має добре пропрацьовану тему та ідею, створений відповідно до законів драматургії, всі частини узгоджені між собою та з музичним	75 – 65	75

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
	матеріалом, розроблений лейтмотив хореографічного образу та його додаткові рухові характеристики. Вступник виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності, блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.		
Достатній	Створений хореографічний етюд побудований відповідно до законів драматургії, розвивається логічно й послідовно, але запропонований хореографічний образ розкрито поверхнево, лейтмотив не розроблені. Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	64 – 50	
Посередній	Створений хореографічний етюд характеризується нелогічністю побудови, порушена цілісність його сприйняття, хоча частини драматургії збережені в повному обсязі. Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	49 – 30	
Недостатній	Вступник не володіє основними принципами побудови хореографічного твору (етюду), не вміє реалізовувати тему, ідею, створювати та розкривати хореографічний образ. Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	49 – 30	
Колоквіум			
Високий	Вступник дає повну і розгорнуту відповідь на запитання, ілюструє відповідь прикладами з практики, пов'язує теоретичні знання з розумінням практичних проблем хореографічного мистецтва, демонструє	25 – 20	25

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
	вільне володіння термінологічним апаратом з фаху, дає вірні відповіді на додаткові питання, дає конкретні та логічні відповіді, обґрунтовуючи власну позицію з вибору теми майбутнього наукового дослідження.		
Достатній	Вступник дає вірну відповідь на запитання, ілюструє відповідь прикладами з практики, демонструє знання сучасних проблем галузі хореографічного мистецтва, абітурієнт вміє висловлювати свої думки у відповідь на фахові запитання, наводить приклади абітурієнт допускає деякі неточності при відповіді на додаткові питання.	19 – 15	
Посередній	Вступник дає неповну відповідь на запитання, відсутня відповідь на одне з запитань комісії, демонструє слабкі знання історії та сучасності хореографічного мистецтва, слабо володіє термінологією, має труднощі у відповідях на додаткові запитання.	14 – 10	
Недостатній	Вступник не дає вірну відповідь на запитання, відповіді поверхневі, демонструють незнання базових понять предметної галузі, виявляє нерозуміння історії та сучасних процесів хореографічного мистецтва, не володіє термінологією, абітурієнт виявляє брак логічного мислення та здатності послідовно викладати інформацію.	9 – 0	

ЛІТЕРАТУРА

1. Вірський Павло : життєвий і творчий шлях / упоряд. Ю.В. Вернигор, Є. І. Досенко. Вінниця : Нова Книга, 2012. 320 с.
2. Габорець В. С. Народна за визнанням : до 80-річчя від дня народження К. Ф. Балог (1928). Календар знаменних і пам'ятних дат. Київ, 2008. № 3. С. 58–62.
3. Демків Д. П. Ярослав Чуперчук - феномен гуцульської хореографії. Коломия. Вік, 2001. 168 с.
4. Зав'ялова О. К. Історія балетного мистецтва: від витоків - до початку ХХ ст. : навч. посіб. Суми. Мрія, 2014. 114 с.
5. Зінич О. Тенденції інтеграції образних систем сучасного українського балетного (пластичного) театру у світовому контексті: аспект інтерпретації тексту вистави. *Образні системи української художньої культури в історичному та типологічному аспектах: театр, музика, образотворче мистецтво : колект. монографія*. Київ, 2019. С. 315–459. URL: <http://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2019/obraz.pdf>
6. Зінич О. Український балетний театр крізь призму інтегративних процесів

- у сучасному мистецькому просторі. *Українська художня культура в умовах інформаційного суспільства : монографія*. Київ, 2019. С. 276–291. URL: <https://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2019/kult.pdf>
7. Колногузенко Б. М. Види мистецтв і хореографії : метод. посіб. Харків. ХДАК. 2014. 319 с.
 8. Колногузенко Б. М., Макарова І.І. Сучасний танець та методика його викладання : конспект лекцій для студентів хореогр. від-нь мистец. та пед. вищ. навч. закл. II–IV рівня акредитації. Харків : Слово, 2015. 136 с.
 9. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. Харків : ХДАК, 2008. 222 с.
 10. Колосок О. П. уклад. Майстри народно-сценічного танцю: бібліогр. довід. Київ : ДАКККіМ, 2009.
 11. Литвиненко В. Зразки народної хореографії: підручник. Київ : Альтерпрес, 2007.
 12. Мазур Н. Золоті сторінки українського балетного театру. Укр. театр. 2002. № 4/5. С. 12–14.
 13. Онищенко Л. Г. Бальний танець ХХ століття : метод. посіб. Вінниця. Нова Книга, 2018. 35 с.
 14. Рой Є. Є. Історико-культурні передумови створення Державного ансамблю танцю України як форми репрезентації національного мистецтва народної хореографії. *Вісн. Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв*. 2019. № 2. С. 323–327.
 15. Станішевський Ю. Балетний театр України, 1925-1975. Київ: Музична Україна, 2003. 224 с.
 16. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. Київ: Музична Україна, 2003. 438 с.
 17. Станішевський Ю. Національна опера України 2001–2011. Київ: Музична Україна, 2012. 304 с.
 18. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: історія та сучасність. Київ : Музична Україна, 2002. 736 с.
 19. Туркевич В.Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники. Київ, 1999.
 20. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. Харків.: ХДАК, 2007. 343 с.
 21. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло : монографія. Харків : ХДАК, 2018. 192 с.
 22. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види. Київ : Вадим Карпенко, 2008. 167 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури: URL: <http://lib-hdak.in.ua>
2. Репозиторій ХДАК. URL: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: URL: <https://mtlib.org.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: URL: <https://korolenko.kharkov.com>

ЧАСТИНА 2. МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА)

Іспит передбачає проходження лексико-граматичного тесту, що містить 35 питань, що включають питання з однією правильною відповіддю, питання із кількома правильними відповідями, питання на відповідність та завдання на послідовне заповнення пропусків.

I. ЗМІСТ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1.1. ФОНЕТИКА. ГРАФІКА

Інокомунікант повинен володіти основними фонетичними й інтонаційними нормами української вимови в обсязі, що забезпечує розв'язання комунікативних завдань, поставлених на I та II середніх рівнях.

1.2. МОРФОЛОГІЯ

2.2.1. Іменники. Лексико-граматичні розряди іменників: власні та загальні назви, абстрактні й конкретні, збірні й одиничні, матеріально-речовинні; істоти та неістоти. Рід та число іменників. Відмінкова система іменників. Формотворення; значення та вживання відмінків. Невідмінювані іменники.

2.2.2. Займенники. Відмінювання та правопис займенників. Розряди займенників за значенням. Стилiстичні особливості вживання займенників.

2.2.3. Прикметники. Значення прикметника, його граматичні ознаки. Розряди прикметників: якісні, відносні, присвійні. Узгодження прикметників з іменниками в роді, числі та відмінку. Відмінювання прикметників. Тверда та м'яка групи прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників, творення і вживання вищого та найвищого ступенів порівняння якісних прикметників (синтетичні, аналітичні та суплетивні форми). Категорії недостатнього вияву ознаки, надмірної інтенсивності ознаки, суб'єктивної оцінки якості, присвійності, протилежності. Група коротких предикативних прикметників, особливості їхнього вживання.

2.2.4. Кількісні й порядкові числівники. Семантичні розряди кількісних числівників: власне-кількісні, збірні, неозначено-кількісні, дробові числівники. Відмінювання кількісних числівників. Узгодження числівників з іменниками.

2.2.5. Дієслова. Інфінітив і особові форми дієслова. Види дієслова – доконаний і недоконаний. Одновидові і двовидові. Вживання видових форм у наказовому, дійсному, умовному способах. Дієслівне керування. Перехідні й неперехідні дієслова. Дієслова на -ся. Безособові дієслова. Дієслова стану.

2.2.7. Дієприкметники. Творення дієприкметників. Активні й пасивні дієприкметники. Дієприкметниковий зворот.

2.2.8. Дієприслівники. Творення дієприслівників. Часова співвіднесеність (минулий і теперішній час) дієприслівників.

2.2.6. Прислівники. Семантичні розряди прислівників: означальні, способу дії, міри і ступеня; обставинні: місця, часу, причини, мети, модальні. Займенникові прислівники: питально-відносні, заперечні, неозначені. Ступені порівняння означальних прислівників. Усічені форми та сфери їх вживання.

2.2.9. Прийменники. Семантичні типи прийменників: просторові, темпоральні, логічні. Багатозначність прийменників.

2.2.10. Сполучники. Сурядні сполучники: єднальні, протиставні,

зіставний (а), розділові, градаційні, приєднувальні. Підрядні сполучники: причинові, наслідковий, часові, умовні, мети, допустові, порівняльні. Синонімія та омонімія сполучників.

2.2.11. Частки. Формотворчі частки. Комунікативні функції часток: констатація заперечення, питання, спонування, бажання, виділення.

2.3. СИНТАКСИС

2.3.1. Просте речення. Головні члени речення (підмет, присудок). Другорядні члени речення (додаток, означення, обставина). Звертання. Вставні слова, словосполучення й речення. Речення розповідне, спонукальне і питальне. Окличні речення. Двоскладні та односкладні речення.

2.3.2. Складне речення.

2.3.3. Пряма та непряма мова.

2.4. ЛЕКСИКА

Лексичний мінімум I–II середнього рівня складає 4500–5000 одиниць. Він забезпечує спілкування в межах тематичного та інтенціонального мінімумів цього рівня. Основний склад активного словникового запасу обслуговує повсякденну, соціально-культурну та професійно-орієнтовані сфери спілкування.

Оцінювання

Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів	Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів
5	50	20	73
6	51	21	74
7	52	22	76
8	53	23	78
9	54	24	80
10	55	25	82
11	57	26	84
12	59	28	86
13	60	29	88
14	62	30	90
15	64	31	92
16	66	32	94
17	68	33	96
18	70	34	98
19	72	35	100

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонів О. В. Українська мова для іноземців: модуль курс В1-В2 : навч. посібник; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Центр україністики. Київ : Інкос, 2012. 271 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання,

- оцінювання / наук, ред. укр. видання - д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с
3. Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні А1, А2, В1, В2, С1) /укл. Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарева, А. А. Дем'янюк, М. В. Шевченко, В. В. Овдіюк, М. Ю. Якубовська. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>
 4. Козелко І. Р. Практикум з української мови як іноземної (Морфологія: іменник, займенник, прикметник): навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. 24 с.
 5. Луценко В.І. Українська мова для іноземних студентів: у 4 т. Том 1: Навч. посіб. Дніпро: Національний гірничий університет, 2017. 83 с.
 6. Мацюк Г. Українська мова. Практичний курс для іноземців (за новою редакцією правопису) : навчальний посібник. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2024. 328 с.
 7. Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців: практикум. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.
 8. Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння А1 – С1: Стандарт 12329 мови. Київ: Національна комісія зі стандартів державної мови, 2024. 139 с. URL: <https://mova.gov.ua/diyalnist-i-proyekti/termini/standart-derzhavnoi-movy-ukrainska-mova-iak-inozemna-rivni-zahalnoho-volodinnia-a1-s2>